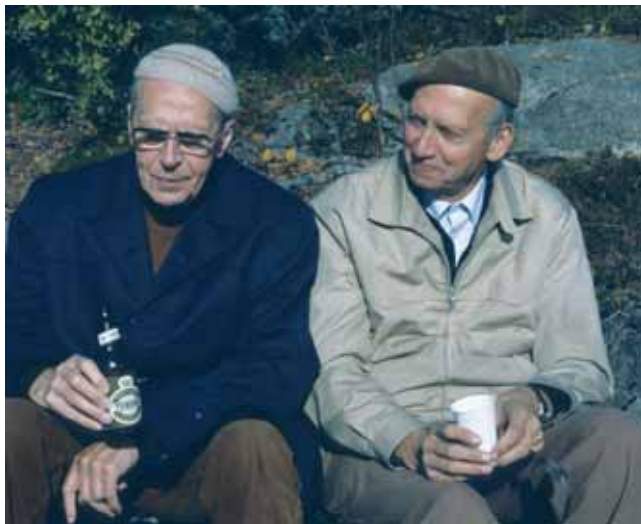

Nekrolog

Poul Bondesen (th.) sammen med Carl Weismann, 1983.

Poul Bondesen

5. august 1912 – 2. februar 2007

Poul Bondesen skrev disputats om snegle, men i mange år var hans hovedinteresse fuglene og deres sang. Han sad i DOFs bestyrelse fra 1962 til 1983 og var med i etableringen af det feltornitologiske udvalg for Jylland.

Generationer af ornitologer har hentet inspiration og viden i Bondesens bøger om fugle og fuglesang (se nedenstående liste). Det var først og fremmest Bondesens intention at beskrive sangen hos de forskellige arter og sætte sangene i system ud fra deres opbygning. Han konstruerede en slags "bestemmelsesnøgle", som skulle være en hjælp til at artsbestemme en fuglesang. Poul Bondesen var meget musikinteresseret og anvendte ofte musikudtryk i beskrivelsen af sangene. Det afholdt nok en del fra at trænge til bunds i hans system. Hans bøger indeholdt imidlertid også et væld af oplysninger om de nyeste studier af fuglesangens funktion og dens betydning for fuglenes adfærd, og for mange fugleinteresserede var de utvivlsomt den første grundige indføring i emnet.

Successen med hans første bog om fuglesang (*Fuglesangen – en verden af musik*, Rhodos 1960) førte til etableringen af et bioakustisk laboratorium på Naturhistorisk Museum i Århus, hvor Poul Bondesen havde været museumsinspektør siden 1941 efter at have taget magisterkonferens i zoologi ved Københavns Universitet. Det bioakustiske laboratorium var som det første i Danmark udstyret med avanceret lydanalyseapparat og tiltrak forskere fra ind- og udland. Mange fuglestemmesforskere har fået den første indføring i lydanalyse af Poul Bondesen.

Poul Bondesen var med til at opbygge Naturhistorisk Museum fra grunden. Formidling lå ham stærkt på sinde. Det kom bl.a. til udtryk gennem opbygningen af udstillingerne på museet. Som noget helt nyt fik Bondesen således etableret radioomvisninger, hvor publikum med en lille radiomodtager kunne få information om udvalgte monter i museets udstillinger.

I 1951 påbegyndte Bondesen udgivelsen af tidsskriftet *Natur og Museum*, hvis redaktør han var indtil 1981. I den periode udkom der 70 hæfter i serien, hvoraf Bondesen selv var forfatter til 15. Siden skrev han yderligere tre, det seneste i 1994.

I mange år var Poul Bondesen desuden lektor ved Aarhus Universitet og underviste i histologi. Han havde en del speciale- og licentiatstuderende, bl.a. undertegnede. Internationalt var han hovedmand bag stiftelsen af IBAC (International Bioacoustics Council) i 1969; 1971-83 udgav IBAC tidsskriftet *Biophon* med Bondesen som redaktør. IBAC er i dag en veletableret institution, som udgiver det internationale tidsskrift *Bioacoustics*. Poul Bondesen var præsident for IBAC frem til 2005.

Efter sin afgang som museumsinspektør i 1982 fortsatte Bondesen arbejdet på museet som volontør. På grund af tiltagende døvhed måtte han med tiden opgive fuglesangsstudierne og vendte tilbage til sneglene. I de senere år kom han hver tirsdag og katalogiserede museets store samling af mollusker med det resultat, at størstedelen af samlingen i dag ligger lettilgængelig på en database. Men hen på efteråret 2005 måtte man som 93-årig indstille arbejdet, da kræfterne ikke længere slog til. I den sidste tid boede han på Vejlbj Lydalcenter.

Poul Bondesen var et yderst venligt og stilfærdigt menneske. Han virkede nærmest genert. Skønt han og jeg havde arbejdet sammen siden 1968, blev vi først dus i 1976 under et ophold på Stockholms Universitet. Her var alle dus, og man sagde naturligvis også du til os, så det virkede lidt underligt, at vi to sagde "De" til hinanden. Bondesen følte sig tvunget til at gøre noget ved sagen, men, som han bemærkede: "Det plejer at være noget, Kari [hans kone] ordner!"

Poul Hansen